

2021-06-14

Diarienummer: Ä 2021-4033

Finansdepartementet

Remissvar avseende promemorian Ytterligare stimulanser på hyber-området: En ny skattereduktion för reparationer och skattefri uthyrning av personliga tillgångar (Fi2021/01820)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. Tillväxtverket har även i huvuduppgift att i alla delar av landet främja hållbar näringslivsutveckling och hållbar regional tillväxt. Vi arbetar vidare med olika frågor och insatser som har till syfte att förenkla för företagen. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Sammanfattning

I en promemoria från finansdepartementet föreslås att en ny skattereduktion för reparationsarbeten införs för privatpersoner, så kallat hyberavdrag¹. Tillväxtverket har ombetts yttra sig över förslaget.

Tillväxtverket tillstyrker promemorians förslag

- att införa en ny skattereduktion för reparationsarbete.
- att reparationerna lyfts ut ur rutavdraget och bildar en ny, utvidgad skattereduktion för reparationer.
- att skattereduktionen för reparationsarbeten utformas som ett system med en så kallad fakturamodell med preliminär och slutlig skattereduktion (på liknade sätt som gäller för rut- och rotavdrag).
- att ersättningar vid uthyrning av personliga tillgångar ska tas upp till beskattning bara till den del som de totalt överstiger 20 000 kronor.

Samtidigt efterlyser Tillväxtverket en tydligare konsekvensanalys av nämnda förslag.

Bakgrund

I promemorian föreslås att en ny skattereduktion för reparationsarbeten införs för privatpersoner. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022. Förslaget bygger på en överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna (januariavtalet), där det bland annat anges att ett hyberavdrag ska införas liksom möjligheter att skattefritt upp till ett visst belopp hyra ut lösöre som

¹ Namnet hyber är en sammansättning av de första bokstäverna i orden hyra, begagnat och reparation.

exempelvis bil, kläder, verktyg eller möbler.

Till stöd för införande av ett hyberavdrag framförs i promemorian argumentet att det i dag i många fall är relativt lätt och billigt att köpa nytt i stället för att låta reparera det som gått sönder, samtidigt som reparation och återanvändning av produkter ofta är bättre ur miljösynpunkt än att skrota, återvinna och köpa nytt. Tillväxtverket delar den uppfattningen. Det är också en del i EU:s avfallshierarki att prioritera minimering av mängden avfall och återanvändning framför återvinning, energiutvinning och deponering. Vidare lyfter [regeringens strategi för cirkulär ekonomi](#) fram att det bland annat behövs insatser för att göra det enkelt och lönsamt för näringsidkare och privatpersoner att dela, reparera och återanvända produkter. Strategin för cirkulär ekonomi framhåller också behovet av att skapa förutsättningar för ett större utbud och efterfrågan av tjänster för återanvändning, reparation och delningstjänster. Så långt är Tillväxtverket beredd att stödja förslaget om att införa ett hyberavdrag.

Vad som däremot inte tydligt framgår av promemorian är vad som skulle bli fallet om förslaget inte genomförs. Det är en rimlig fråga att ställa i all form av konsekvensanalys, där ett av de skattade alternativen alltid bör vara vad som blir följderna av att inte vidta en viss föreslagen åtgärd. Frågan är också berättigad utifrån principen om att upprätthålla konkurrensneutralitet på marknaden. Det är rimligt att anta att en skattereduktion kan stimulera en ökad ekonomi kring delning, reparation och återanvändning av produkter, vilket i sig kan skapa arbetstillfällen inom området. Det är ena sidan av myntet. Den andra sidan är att det finns många företag, med många anställda, vars verksamhet handlar om att erbjuda nya produkter till kunderna. Ett val om att köpa nytt eller att reparera påverkar den balansen. Balansen påverkas även under antagandet att det inte råder ett nollsummespel och att stimulanser skulle kunna leda till en situation som sammantaget är mer optimal (till exempel en ökad tillväxt i ekonomin). Val har betydelse. I normalläget ligger det valet och den makten hos konsumenterna; hos enskild, hushåll, liksom företag som konsumerar olika varor och tjänster.

Konsumenternas val är inte heller statistiskt. Det finns en ökad trend bland företag verksamma i Sverige om att erbjuda produkter som återanvänder, baserad på en ökad miljömedvetenhet bland kunderna och därmed en ökad efterfrågan på området. Vad förslaget i promemorian implicerar är att detta inte är tillräckligt och det behövs en skattereduktion. Vad Tillväxtverket framför här är att den implikationen görs utan att promemorian tydligt adresserar hur situationen ser ut idag, hur den har utvecklats och varför en intervention (i form av skattereduktion) är att föredra framför att låta marknaden utvecklas på egen hand.

Att denna typ av kontrafaktisk analys saknas gör det också svårt att bedöma de effekter som åtgärden skulle få på tillväxt och ekonomisk utveckling. I regel är harmoniserade skattesatser att föredra utifrån ett långsiktigt tillväxtperspektiv då det främjar en rationell allokering av de ekonomiska resurserna på basis av konsumenternas preferenser.

Tillväxtverket är för de ambitioner som lyfts fram i regeringens strategi för cirkulär ekonomi, inklusive att genomföra stimulanser som stödjer den cirkulära ekonomin. Samtidigt är dock Tillväxtverket mån om och tycker att det är viktigt att adressera grundläggande faktorer i ekonomins funktionssätt samt att pröva motiven bakom

föreslagna åtgärder. Att stimulera en näring framför en annan eller att föredra en produkt eller tjänst framför andra är normalt ett utfall av konsumenternas val. Statens roll är normalt att förhålla sig neutral. I vissa fall har det offentliga dock haft en roll, exempelvis i tidig utveckling av vindkraft och solenergi, där det funnits anledning att i det allmännas bästa stimulera en ny teknik som har höga initiala kostnader. Motivet för stimulanser är då att undanröja barriärer som kan hindra en utveckling som bedöms ligga i det allmännas intresse. I andra fall kan det handla om att tekniken finns där men att det anses finnas behov av en attitydförändring bland konsumenterna. I takt med att de offentliga åtgärderna har effekt, när tekniken blir billigare, mer spridd och när efterfrågan ökar så minskar behovet av offentliga stimulanser. Det finns embryo till denna typ av resonemang i andra underlag som promemorian hänvisar till, men Tillväxtverket bedömer att den här typen av analys hade kunnat utvecklas mer kring promemorians förslag i en tydligare konsekvensanalys. Cirkulär ekonomi är viktigt men så är också konkurrensneutralitet, vilket motiverar en så bra belysning som möjligt över föreslagna åtgärder. Det gör rimligen att åtgärderna blir bättre övervägda, bättre utformade och mer effektiva.

Beträffande utformningen av stimulansen stödjer Tillväxtverket förslaget om att utforma skattereduktionen i form av en så kallad fakturamodell. Den modellen ser ut att fungera bra för rut- och rotavdrag och kan rimligen vara lämplig även inom detta område. Promemorian föreslår även att ersättningar vid uthyrning av personliga tillgångar ska tas upp till beskattning bara till den del som de sammanlagda ersättningarna överstiger 20 000 kronor. Tillväxtverket bedömer det som en rimlig balans att stimulera med skattebefrielse till upp en viss gräns.

Beslut i detta ärende har fattats av stabschef Lars Wikström. Josefine Lindell har varit föredragande. I handläggningen har också enhetschef Kristian Seth deltagit.

Lars Wikström

Josefine Lindell